

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Utkast till proposition om införande av stabilitetsavgift

(Dnr Fi2009/1494)

Sammanfattning

Riksgälden ifrågasätter det meningsfulla i att komplicera systemet med stabilitetsavgift genom att införa en avräkning med försumbara effekter i pengar räknat.

Inledning

Riksgälden vidhåller uppfattningen att starka skäl talar för att avvakta med ett beslut att införa en stabilitetsavgift. Frågan om avgiftens och stabilitetsfondens roll och relationen till statens övriga krav på och stöd till det finansiella systemet förtjänar en mer djupgående analys än vad som varit möjligt att genomföra under det fortfarande pågående krisförloppet. De summor som kommer att inflyta under de kommande åren är dessutom obetydliga i förhållande till det potentiella åtagande som staten har gentemot det finansiella systemet. Någon nämnvärd statsfinansiell nackdel med att avvakta finns därmed inte.

I det nu aktuella remissärendet önskar regeringen dock endast få in synpunkter på förslaget till avräkning av stabilitetsavgiften. Vi begränsar därför våra återstående kommentarer till den frågan.

Avräkning för åtaganden som täcks av garantier enligt stödlagen

Regeringens förslag: Vid beräkning av underlaget för stabilitetsavgiften ska avdrag göras för skuldförbindelser som omfattas av en statlig garanti som utfärdats med stöd av stödlagen.

Riksgäldens synpunkter: I samband med den tidigare remitterade promemorian invände vi av flera skäl mot förslaget till avräkning. De principiella invändningarna kvarstår i huvudsak, men det kan samtidigt konstateras att effekten i pengar räknat blir avsevärt mindre med den nu föreslagna utformningen. För närvarande finns det garantier under garantiprogrammet på ca 320 miljarder kronor. Givet en halverade avgiftssats på 0,018 procent motsvarar avräkningen en minskning av stabilitetsavgiften med något mindre än 60 miljoner kronor per

år. Både absolut sett och i relation till avgifterna i garantisystemet (som uppgår till minst 0,5 procent av garanterat belopp) är det en liten summa.

Den obetydliga effekten gör att Riksgälden ifrågasätter om det är meningsfullt att införa en avräkningsregel. Utan en sådan regel bortfaller de principiella invändningarna, samtidigt som avgiftsuttaget skulle vara lättare att administrera.

Regeringen har uttalat att den med stabilitetsavgiften önskar bygga upp en stabilitetsfond på ca 2,5 procent av BNP. Om det tidigare förslaget om avräkning av inbetalda garantiavgifter tas bort, kommer de årliga intäkterna från stabilitetsavgiften att bli väsentligt högre än som anges i utkastet till proposition, där samma siffror som i den tidigare promemorian används. Hänsyn har heller inte tagits till inflödet av garantiavgifter eller värdeökningen på stabilitetsfondens innehav i Nordea. Sammantaget innebär dessa faktorer att Riksgälden uppskattar att stabilitetsfonden med nu föreslagna avgiftsregler skulle svara mot 2,5 procent av BNP redan inom en tioårsperiod.

I det fall regeringen inte önskar en så snabb fonduppbyggnad kan avgiftens procentsats sänkas eller underlaget justeras ned. I detta sammanhang efterlyser Riksgälden en tydligare motivering till att inte även medel som omfattas av insättningsgarantin avräknas, i enlighet med det förslag som Finansinspektionen framför i sitt remissvar på den föregående promemorian. För dessa tas ut en insättningsgarantiavgift på (i genomsnitt) 0,1 procent per år. Att belägga dessa åtaganden med en total avgift på 0,118 procent är i våra ögon inte självklart. Exkluderas medel garanterade inom ramen för insättningsgarantin minskas den årliga stabilitetsavgiften med i storleksordningen 400 miljoner kronor vid full stabilitetsavgift.

När det gäller avräkningens lagtekniska utformning vill vi avslutningsvis notera att det i 7 kap. 5 § talas om garantier som Riksgäldskontoret utfärdar ”med stöd av denna lag”. Det framgår av avsnitt 4.3 att syftet är att träffa garantier som utfärdas med stöd av förordningen (2008:819) om statliga garantier till banker m.fl. Av ordalydelsen följer dock att även andra garantier som vi kan komma att ställa ut, till exempel som ett led i hanteringen av en kris i en enskild bank, ska avräknas. Tillämpningen skulle underlättas om det av motivtexten framgår huruvida även andra garantier som kan ställas ut med stöd av stödlagen ska räknas av vid avgiftsberäkningen.

I detta ärende har riksgäldsdirektören Bo Lundgren beslutat, efter föredragning av chefsekonomen Lars Hörngren. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Daniel Barr, chefsjuristen Charlotte Rydin och avdelningschefen Magnus Thor deltagit.

Bo Lundgren

Lars Hörngren